

Årsrapport 2019

UNIPED

Seksjon for universitetspedagogikk

Foto: Mentz Indergaard/NTNU

Institutt for pedagogikk og livslang læring
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
NTNU

<https://www.ntnu.no/jpl/uniped>

<https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Uniped>

Sammendrag

Seksjon for universitetspedagogikk (UNIPED) er en del av Institutt for pedagogikk og livslang læring (IPL). UNIPED har som hovedoppgave å bidra til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av undervisning, læring og vurdering ved universitetet, yte service overfor fagmiljøene ved NTNU, medvirke til nyskaping samt forskning i fagområdet for universitetspedagogikk.

Seksjonen fikk tilført tre nye stillinger gjennom året, to førsteamanuenser og en universitetslektor.

Regjeringen innførte krav om pedagogisk kompetanse for ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i universitets- og høyskolesektoren. Kravet skal sikre enda bedre undervisningstilbud for studentene. Den nye forskriften trådte i kraft 1. september og har vært med på å øke oppmerksomheten og etterspørselen etter våre tilbud.

Piloteringen av nytt tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse startet i februar 2019. Programmet har ikke fått endelig navn og markedsføres som «Pilot». I utgangspunktet skulle kun ansatte fra pilotfakultetene AD, NV og SU delta i oppstarten. På grunn av stor søkermasse fikk personer fra andre fakulteter også plass etter at vi hadde fylt opp ledige plasser på det ordinære PEDUP. Tall for antall deltakere som har fullført det nye programmet vil foreligge i årsrapporten for 2020.

Til sammen 59 personer fullførte NTNUs pedagogiske utviklingsprogram (PEDUP) på de to kullene som ble sluttført i løpet av året.

«Innføring i universitetspedagogikk» for tilsatte i II-er stillinger og små stillingsandeler ble ikke arrangert i løpet av året. I fremtiden vil det inngå i en eller annen form som en del av det nye programmet. Det ble avholdt ett kurs for stipendiater og postdoktorer i vårsemesteret og alle 18 deltakere fullførte. Kurset videreføres som en valgfri modul i Piloten under navnet «Modul – Dialog og formidling».

LæringsAssistentOpplæringsSystemet (LAOS) er faglig og administrativt forankret hos UNIPED og tilbys læringsassistenter ved alle fakulteter hvert semester. Opplæringen er felles for alle tre campuser og har ubegrenset antall plasser. I løpet av året fullførte 738 personer LAOS.

I tillegg til de faste tilbudene innenfor UNIPEDs virksomhet som allerede er nevnt, kommer bidrag fra seksjonens ansatte til andre fagmiljøer innenfor pedagogisk veiledningstjeneste, deltakelse i prosjekter og arbeidsgrupper, utvalg og komitéer, samt bidrag på konferanser og forskningssamarbeid. Et utvalg av dette er beskrevet i rapporten.

AltUnd, studentgruppen for alternativ undervisning ved NTNU, er tilknyttet UNIPED. Deres hovedoppgave er å bidra til å bedre studiekvaliteten ved universitetet. Rekrutteringen av

medlemmer stoppet opp gjennom året og pr. 31.12.19 hadde alle medlemmer sluttet. Årsberetning for 2019 er ikke utarbeidet.

Årsrapporten er utarbeidet av førstekonsulent Marit R. Pettersen i samarbeid med studieprogramleder Marte Bratseth Johansen og med bidrag fra de øvrige i seksjonen.

Innhold

Sammendrag	3
1 SEKSJONENS ANSATTE.....	7
1.1 Bemanningssituasjonen ved seksjonen.....	7
2 UTDANNINGSFAGLIG BASISKOMPETANSE	8
2.1 Programråd for Studieprogram for universitetspedagogikk.....	8
2.1.1 Programrådets mandat	8
2.1.2 Sammensetning og funksjonstid	9
2.2 Pilotprosjekt for nytt tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse	10
2.2.1 Mandat	10
2.2.2 Sammensetning av arbeidsgruppen.....	10
2.2.3 Følgeevaluering	11
3 PILOTERING AV NYTT TILBUD – Pilot V19 og Pilot H19	11
3.1 Kull 1 – Våren 2019.....	12
3.1.1 Modultilbud høsten 2019.....	13
3.2 Kull 2 – Høsten 2019.....	14
3.3 Plan for 2020	15
4 PEDAGOGISK UTVIKLINGSPROGRAM - PEDUP	15
4.1 PEDUP-samlinger.....	15
4.2 Gjennomføring	16
5 KURS FOR VITENSKAPELIG TILSATTE I MIDLERTIDIG STILLING.....	17
5.1 Kurs for tilsatte i II-er stilling	17
5.2 Kurs for stipendiater, postdoktorer og forskere	17
5.2.1 Gjennomføring av kurs.....	17
6 LÆRINGSASSISTENTOPPLÆRINGSSYSTEM (LAOS).....	18
6.1 Oppsummering.....	18
6.2 utfordringer ved utvidelsen av LAOS	18

7 PEDAGOGISK VEILEDNINGSTJENESTE	19
8 KONFERANSEBIDRAG OG PUBLISERING	21
9 ALTUND – STUDENTGRUPPEN FOR ALTERNATIV UNDERVISNING.....	23
9.1 Historikk.....	23
9.2 AltUnds egen årsberetning.....	23

1 SEKSJONENS ANSATTE

Ansatte i 2019

Navn	Stilling	Hovedarbeidsområde
Engen, Dagrún Astrid Aarø	Univ. lektor/stipendiat	Doktorgradsarbeid, faglig veiledning
Gynnild, Vidar	Professor	Eksamen og vurdering, evaluering, akademisk integritet, kvalitetssystem, mangfold, emnedesign
Hakel, Katja	Førstelektor	Universell utforming for læring, læringsassistenter, communities of practice, undervisning og veiledning, utdanningskvalitet, IKT-didaktikk
Hokstad, Leif Martin	Dosent (50 % Uniped og 50 % Helse Midt-Norge)	IKT-didaktikk, veiledning
Johansen, Marte Bratseth	Univ. lektor/stipendiat Studieprogramleder Uniped	Doktorgradsarbeid, undervisning og veiledning Studieprogramledelse
Lyng, Reidar	Førsteamanuensis (100 % SEED)	Ingeniørdidaktikk, undervisning, veiledning Leder Centre for Science & Engineering Education Development (IE, IV og NV)
Mavroudi, Anna	Førsteamanuensis fra 1.8.2019	ICT
Pettersen, Marit R.	Førstekonsulent	Teknisk/administrative oppgaver knyttet til drift og koordinering av seksjonens kjernevirksomhet
Sitter, Nora	Universitetslektor	Undervisning, veiledning
Wallin, Patric	Førsteamanuensis fra 1.4.2019 tidl. postdoc Prosjektleder «Pilot»	Erfaringsbasert læring, identitetsutvikling, student/lærer relasjoner, kritisk refleksjon og refleksjonslogger

1.1 Bemanningssituasjonen ved seksjonen

Gjennom året ble seksjonen styrket med tre stillinger. To førsteamanuensis stillinger hvor Patric Wallin ble tilsatt fra 1. april og Anna Mavroudi fra 1. august. Den tredje stillingen, universitetslektor, innenfor tema veiledning ble besatt av stipendiat Dagrún Astrid Aarø Engen. Patric gikk over i prosjektstilling for piloten og vikariat ble lyst ut. Reidar Lyng og Leif Martin Hokstad var ute fra seksjonen i henholdsvis 100 % og 50 % ut året. Nora Sitter vikarierte ved seksjonen gjennom hele året. Stipendiatstillingen knyttet til piloten skulle egentlig lyses ut i løpet av året, men ble forskjøvet til 2020.

2 UTDANNINGSFAGLIG BASISKOMPETANSE

Prorektor for utdanning sendte 6. april 2017 en bestilling til SU-fakultetet på utvikling og pilotering av nye tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse som en del av NTNUs system for merittering av undervisning og i 2018 fikk SU-fakultetet rollen som vertsfakultet for det nye tilbudet som erstatter tidligere PEDUP (pedagogisk utviklingsprogram). Uniped fikk det faglige ansvaret for det nye tilbudet som skal gjennomføres som et modulbasert opplegg i samarbeid med alle fakultetene ved NTNU og andre støttespillere.

2.1 Programråd for Studieprogram for universitetspedagogikk

Både det nye programmet og UNIPEDs øvrige tilbud skal serve hele NTNU og aktiviteten tilsvarer i stor grad det som foregår i ordinære studieprogram ved NTNU. For å sikre at NTNUs tilbud innen universitetspedagogikk og utdanningsfaglig basiskompetanse har forankring og legitimitet i organisasjonen var det behov for faglig koordinering og utvikling i dialog med fagmiljøene. Dekan SU opprettet derfor et tverrfakultært programråd som dekker aktivitetene gitt av Uniped, som heretter kalles Studieprogram for universitetspedagogikk. Rådet ledes av programleder fra Uniped og rapporterer til Dekan SU. Programrådet tredde i kraft fra og med 1. august 2018.

2.1.1 Programrådets mandat¹

Mandatet bygger på NTNUs mandat for studieprogramråd, vedtatt av Rektor 12.12.2017. Programrådet skal gi råd til studieprogramleder i saker som vedrører kvalitet, faglig og pedagogisk profil, innhold, struktur og gjennomføring av aktivitetene tilknyttet Studieprogram for universitetspedagogikk.

Programrådet skal:

- ivareta langsiktig utvikling av aktivitetene for å imøtekomme NTNUs strategier, kravet om relevans, og kravet om forskningsbasert utdanning,
- bidra til å sikre kvalitet og relevans i aktivitetene gjennom utvikling av læringsutbyttebeskrivelser der det er relevant, og anbefale nødvendige tiltak,
- følge med på frafall og gjennomstrømming og anbefale nødvendige tiltak,
- gi råd om aktivitetenes design,
- vurdere om det er sammenheng mellom mål, læringsaktiviteter og vurdering/evaluering i aktivitetene,
- programrådet bestiller evaluering av aktivitetene i henhold til NTNUs kvalitetssikringssystemer,

---

¹ Mandatet bygger på NTNUs mandag for studieprogramråd, vedtatt av Rektor 12.12.2017

- bidra i og følge opp de periodiske evalueringene av aktivitetene,
- gi råd om utvikling av læringsmiljøet i aktivitetene,
- uttale seg i hørings saker som angår aktivitetene,
- gi råd om dimensjonering av aktivitetene samt prioritering av deltakere, og
- sikre at informasjon om aktivitetene er kjent i målgruppene.

2.1.2 Sammensetning og funksjonstid

Programrådet oppnevnes av Dekan SU, og har normalt følgende sammensetning:

- Programrådsleder fra Seksjon for universitetspedagogikk
- En vitenskapelig ansatt fra Seksjon for universitetspedagogikk
- En stipendiat/nyansatt fra Seksjon for universitetspedagogikk
- En merittert underviser fra annet fakultet
- En ekstern representant fra tilsvarende tilbud ved annet norsk lærested
- En representant fra HR- og HMS-avdelingen
- En deltaker
- En administrativt ansatt fra Uniped ivaretar sekretærfunksjonen for rådet

Andre deltakere kan inviteres som observatører med tale- og forslagsrett.

Programrådet møtes normalt 1-2 ganger i semesteret, eller etter behov. Funksjonstiden er fire år, og følger Dekanperioden. Stipendiat og representant for deltakerne i tilbudet velges for ett år av gangen.

Medlemmer i 2019:

Marte Bratseth Johansen, universitetslektor/stipendiat, Uniped (programrådsleder)
 Vidar Gynnild, professor, Uniped
 Dagrun Astrid Aarø Engen, stipendiat, Uniped
 Frank Alexander Kraemer, førsteamanuensis, Institutt for informasjonssikkerhet og kommunikasjonsteknologi
 Ragnhild Sandvoll, førsteamanuensis, Norges arktiske universitet
 Marte Mostervik, seniorrådgiver, HR- og HMS-avdelingen
 Dominik Osinski, universitetslektor, Institutt for elektroniske systemer
 Marit R. Pettersen, førstekonsulent, Uniped (sekretær)

Møter gjennomført i 2019:

10. mai, 26. september og 5. desember

2.2 Pilotprosjekt for nytt tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse

Dekan SU delegerte til studieprogramleder for Uniped å oppnevne en arbeidsgruppe med tilhørende mandat for pilotprosjekt. Prosjektet har i oppgave å utvikle, pilotere og evaluere et nytt tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse. UNIPED har det faglige ansvaret for tilbudet som skal gjennomføres som et modulbasert opplegg i samarbeid med alle fakulteter ved NTNU og andre støtteenheter. Piloteringen skal i første omgang gjennomføres sammen tre utvalgte pilot fakulteter (SU, AD og NV).

2.2.1 Mandat

I tråd med føringer gitt av Prorektor og Dekan SU, fikk arbeidsgruppen ansvar for å

- utvikle og planlegge piloten i tråd med rapporten fra Hybertsen-utvalget,
- utvikle et tilbud som er forskningsbasert, relevant og bærekraftig, som bidrar til å forbedre utdanningen ved NTNU og bidrar til toppundervisning i verdensklasse,
- formulere læringsutbyttebeskrivelser for tilbudet,
- utforme piloten slik at den på best mulig måte forbereder for driftsfasen fra og med høsten 2021,
- designe piloten slik at man har ressurstilgang for driftsfasen og oppskalering i mente når den prøves ut,
- vurdere å ta i bruk åpne og eksterne læringsressurser samt interne ressurser som utvikles gjennom NTNUs interne strategiske satsinger, for eksempel NTNU IKU og NTNU MOOC,
- vurdere hvordan tilbudet kan gjennomføres for ansatte i Gjøvik og Ålesund
- piloten skal gjennomføres i tråd med foreslått tidsplan i rapporten, og må gjennomføres på en slik måte at den forbereder for overgang til ordinær drift fra og med høsten 2021,
- piloten bør kunne ut i en vurdering av ressursbehov ut fra erfaringene gruppen har gjort seg, og hva dette betyr av kostnader (personell m.m.) knyttet til ordinær virksomhet.

2.2.2 Sammensetning av arbeidsgruppen

Medlemmer i 2019:

Patric Wallin, post.doc., Seksjon for universitetspedagogikk (leder)

Marit R. Pettersen, førstekonsulent, Seksjon for universitetspedagogikk

Hilde Lea Lein, førsteamanuensis, Institutt for materialteknologi, NV-fakultetet

Ole Lund, førsteamanuensis, Institutt for design, AD-fakultetet

Hilde Grimstad, professor, leder PLUS, MH-fakultetet (erstattet Jan Ketil Rød)

Dag Atle Lysne, førsteamanuensis, Institutt for lærerutdanning / NTNU Drive

Marte Nubdal, rådgiver, læringsstøtte-ressurs fra SU-fakultetet

Tonje Mogstad Høivik, rådgiver, Læringscenteret (til sommeren)
Hilde Sundfær, rådgiver, Læringscenteret (erstattet Tonje Mogstad Høivik)

Møter gjennomført i 2019:

1. februar, 7. mars, 4. april, 8. mai, 20. juni, 6. september, 30. september og 2. desember

2.2.3 Følgeevaluering

For å evaluere introduksjonsdelen har et nytt evalueringsverktøy blitt utviklet av arbeidsgruppen og evaluering av introdelen ble gjennomført på siste samling i mai.

Verktøyet er basert på forskning og inneholder fire forskjellige elementer:

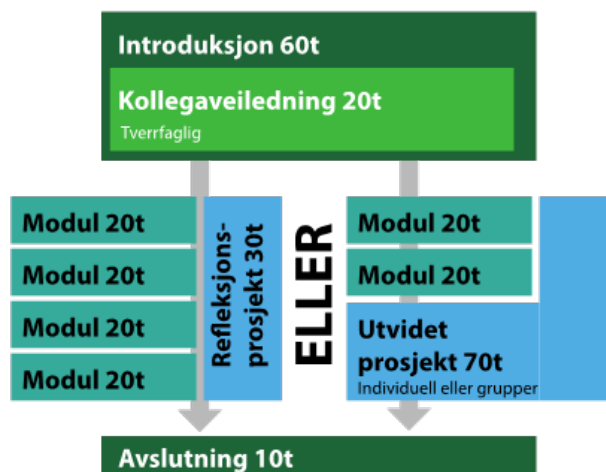
1) Bakgrunnsinformasjon, 2) kursevaluering, 3) disposisjoner og holdninger og 4) fritekstkommentar. I tillegg har vi allerede hatt fire referansegruppemøter gjennom hele kurset. Referansegruppen jobber for tiden med sin rapport og vi vil få ett avslutningsmøte for å diskutere evaluering-resultatene og rapporten.

For å ta evalueringen videre og å gjennomføre endringer var det satt av tid til workshop i juni hvor alle som har vært involvert i undervisning på piloten vil delta i evalueringsprosessen. I tillegg var evalueringen sentral under det sistemøte i pilotgruppen 20.6.

Stipendiatstillingen koblet til prosjektet skal ha et spesielt fokus på evaluering. Målet er å gå utover å evaluere kurset og prøve å finne nye måter for å se hvilke effekter tilbudet har på undervisningen ved NTNU. Utlysning av den planlagte stipendiatstillingen ble ikke gjennomført i løpet av året.

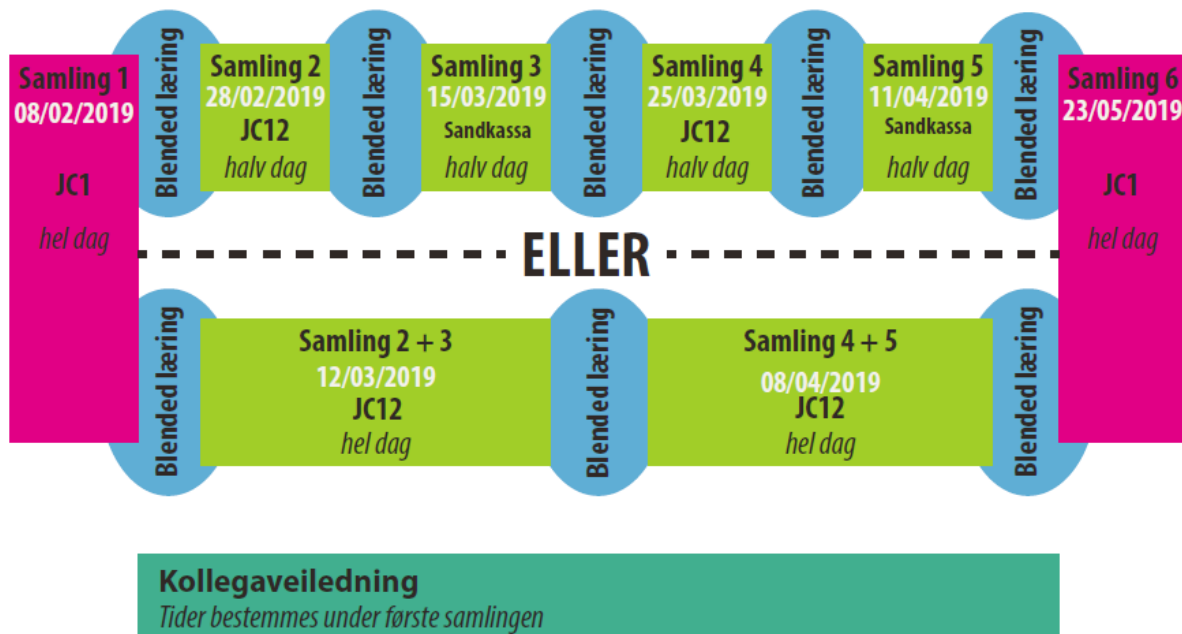
3 PILOTERING AV NYTT TILBUD – Pilot V19 og Pilot H19

Det nye tilbudet annonseres under navnet «Pilot» og hadde oppstart med første kull våren 19 og andre kull høsten 19. Programmet har følgende struktur:

3.1 Kull 1 – Våren 2019

Våren 2019 startet piloteringen av det første kullet med ca. 60 deltakere. Introduksjonsmodulen var lagt opp som blended learning med færre samlinger og høyere andel selvstendig læring. I tillegg var halvdagssamlingene 2-5 tilbudt på to forskjellige datoer. Antall deltakere som manglet oppmøte i løpet av våren var derfor overraskende høyt og viser viktigheten av at det legges til rette i fagmiljøene for at ansatte kan delta på programmet. Fravær på samlinger må tas igjen semesteret etter.

Tematisk innhold på samlingene

Samling 1: Kritisk refleksjon, kollegaveiledning, sentrale begreper

Ansvarlig: Dagrun Astrid Aarø Engen, Vidar Gynnild, Patric Wallin

Samling 2: Forskning og utvikling i høyere utdanning, kvalitet, partnerskap

Ansvarlig: Marte Bratseth Johansen, Patric Wallin

Samling 3: Undervisningsdesign, samspill lærere-student

Ansvarlig: Patric Wallin, Liv Inger Grefstad

Samling 4: Studentaktiv undervisning, universell utforming

Ansvarlig: Katja Hakel, Elinor Olaussen (Universell), Patric Wallin

Samling 5: Vurdering, læringsutbyttebeskrivelse, emne-program

Ansvarlig: Vidar Gynnild

Samling 6: Læringsmiljø, regler og lover, veiledning, pedagogisk mappe

Ansvarlig: Patric Wallin m.fl.

Gruppeledere - kollegaveiledning

Dagrun Astrid Aarø Engen, Liv Inger Grefstad, Katja Hakel, Marte Bratseth Johansen, Nora Sitter, Patric Wallin

Prosjektstøtte

Alle i Uniped har deltatt i vurdering av prosjektrapporter og rådgivning til deltakerne underveis i arbeidet.

Administrativ støtte

Marit R. Pettersen har hatt ansvar for den administrative oppfølgingen.

3.1.1 Modultilbud høsten 2019

Uniped tar ansvar for å legge høstens godkjente moduler inn i Læringsportalen under en felles paraply basert på innsendt informasjon fra modultilbydere. Den enkelte tilbyder er ansvarlig for videre organisering i forhold til bestilling av undervisningsrom og oppfølging av deltakere.

Følgende moduler ble tilbudt høsten 2019:

Studieprogramdesign og studieprogramledelse v/Marte Bratseth Johansen

Vurdering av studentprestasjoner v/Vidar Gynnild

Faglig veiledning v/Dagrun Astrid Aarø Engen

Dialog og formidling v/Marte Bratseth Johansen / Liv Inger Grefstad

Inkluderende utdanning gjennom universell utforming for læring v/Katja Hakel / Elinor Olaussen

Creating meaning by involving students in research v/Patric Wallin

ICT in learning v/Anna Mavroudi

Informasjonskompetanse v/NTNU Drive – 100 % nettbasert

Oppmerksomhet v/NTNU Drive – 100 % nettbasert

Samskriving v/NTNU Drive – 100 % nettbasert

Video for læring v/NTNU Drive – 100 % nettbasert

Modulutvikling har stått sentralt gjennom våren og pilotgruppen har hatt en prosess på retningslinjer og krav til modulene. Disse ble presentert for Studieprogramrådet for universitetspedagogikk 10.5. Grunntanken er at rådet skal godkjenne alle moduler, men siden høstens moduler skulle annonseres for deltakerne 23.5. ble godkjenning delegert til pilotgruppen ved prosjektleder.

Uniped vil støtte utviklingsprosessen sammen med modultilbyderne ved behov og sikre at de oppfyller krav i henhold til retningslinjer. Modulene som tilbys høsten 2019 ble utviklet av Uniped og NTNU Drive, men moduler fra Læringscenteret og fakulteter utarbeides fortløpende. Erfaringer fra modulene og hvilke behov som skal dekkes av fakultetene vil

fortløpende drøftes med Utdanningsutvalget sentralt. Viktig at dette arbeidet er forankret på fakultetene samtidig som man ser på hvordan arbeidet med modulene skal løses ressursmessig for personer utenfor fagmiljøene og de fakulteter som ikke har pedagogiske ressurser som PLUS, SEED etc. Pilotgruppen skal på sikt konkludere i forhold til hvilke ressurser som også trengs i fagmiljøene når pilotperioden avsluttes.

3.2 Kull 2 – Høsten 2019

Forskriftsendringen med krav om 200 timer basisutdanning fra 1.9.2019 gjorde at alle fakulteter ble inkludert i piloten fra høsten og det gamle PEDUP fases ut. HR-kontaktene på fakultetene ble i egen mail informert om dette og Pilot H19 annonsert i Læringsportalen via wiki-sidene til Uniped og Innsida-kanalene.

Introduksjonsmodulen ble for høstens kull utvidet med en halvdagssamling og timetallet for mellomarbeid redusert tilsvarende. Samling 2-6 tilbys som halvdagssamlinger og deltakerne velger på forhånd tirsdag eller torsdag. Dette gir bedre rom for møter knyttet til kollegaveiledningsgruppene samt fleksibilitet hvis en dato ikke passer. Alle søkere fikk plass og vi startet opp med 56 deltakere.

Tematisk innhold på samlingene

Samling 1: Gruppesamarbeid, kollegaveiledning, kritisk refleksjon

Ansvarlig: Dagrun Astrid Aarø Engen, Patric Wallin

Samling 2: Læringsmiljø, mangfold, teaching statement, begreper

Ansvarlig: Patric Wallin

- Samling 3: Studentaktiv undervisning, universell utforming
Ansvarlig: Katja Hakel, Elinor Olaussen (Universell), Patric Wallin
- Samling 4: Vurdering
Ansvarlig: Vidar Gynnild
- Samling 5: Tilbakemelding
Ansvarlig: Dagrun Astrid Aarø Engen
- Samling 6: Gjennomføring case
Ansvarlig: Liv Inger Grefstad, Patric Wallin
- Samling 7: Posterpresentasjoner, regelverk – GDPR, evaluering
Ansvarlig: Patric Wallin m.fl.

Gruppeledere - kollegaveiledning

Dagrun Astrid Aarø Engen, Liv Inger Grefstad, Katja Hakel, Leif Martin Hokstad, Marte Bratseth Johansen, Anna Mavroudi, Nora Sitter, Patric Wallin

Prosjektstøtte

Alle i Uniped har deltatt i vurdering av prosjektrapporter og rådgivning til deltakerne underveis i arbeidet.

Administrativ støtte

Marit R. Pettersen har hatt ansvar for den administrative oppfølgingen.

3.3 Plan for 2020

Våren 2020 vil vi tilby piloten på engelsk og høsten 2020 vil Ålesund inkluderes i piloteringen. Gjøvik har i 2020 fortsatt et samarbeid med Høgskolen Innlandet om pedagogisk basiskompetanse og vil derfor integreres i programmet fra våren 2021.

4 PEDAGOGISK UTVIKLINGSPROGRAM - PEDUP

PEDUP V19 var det siste i rekken av det pedagogiske utviklingsprogram i sin tidligere form. Siden piloteringen av det nye tilbudet innen utdanningsfaglig basiskompetanse starten parallelt med siste PEDUP kull, ble det en litt annen fordeling av deltakere. Ansatte fra pilotfakultetene deltok ikke i dette kullet.

4.1 PEDUP-samlinger

PEDUP har et estimert omfang på rundt 100 arbeidstimer. Det strekker seg over to semester fordelt på fem samlinger på totalt 10 dager. I tillegg til samlingene skal deltakerne levere flere skriftlige arbeidskrav og gjennomføre en kollegabasert veiledning. Programmet avsluttes med presentasjon av et utviklingsarbeid som har vært en integrert del av PEDUP.

Obligatoriske samlinger i 2019

Høstkull 2018	Vårkull 2019
4. samling: 21.-22. mars 5. samling: 8. mai	1. samling: 31. januar, 1. og 4. februar 2. samling: 4.-5. mars 3. samling: 25.-26. april 4. samling: 16.-17. september 5. samling 14. november

Kursledere i PEDUP

Faglig ansvarlig for undervisning og arbeidskrav har vært Vidar Gynnild, Dagrun A. Aarø Engen, Leif Martin Hokstad og Marte Bratseth Johansen. I tillegg har Nora Sitter og Liv Inger Grefstad bidratt både i deler av programmet og som gruppeledere innenfor kollegaveiledning. Marit R. Pettersen har hatt ansvaret for det teknisk/administrative arbeidet knyttet til gjennomføringen av programmet.

4.2 Gjennomføring

PEDUP høstkull 2018 (engelsk) gjennomførte sine siste to samlinger i høstsemesteret. Av totalt 32 deltakere har 28 av dem fullført programmet.

PEDUP vårkull 2019 gjennomførte sine samlinger i løpet av året og alle 31 deltakere fullførte programmet.

Fakultetsvis fordeling av deltakere som fullførte PEDUP i løpet av 2019

Fakulteter	Antall
Fakultet for arkitektur og design (AD)	2
Det humanistiske fakultet (HF)	5
Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE)	16
Fakultet for ingeniørvitenskap (IV)	12
Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH)	15
Fakultet for naturvitenskap (NV)	3
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU)	3
Fakultet for økonomi (ØK)	3
NTNU Vitenskapsmuseet	0
Totalt	59

5 KURS FOR VITENSKAPELIG TILSATTE I MIDLERTIDIG STILLING

5.1 Kurs for tilsatte i II-er stilling

Innføringskurs i universitetspedagogikk for vitenskapelig tilsatte i II-er stilling (og små stillingsandeler) har vært tilbudt hvert semester. Dette utgikk i 2019 og vil bli erstattet med tilbud innenfor det nye programmet for utdanningsfaglig basiskompetanse.

5.2 Kurs for stipendiater, postdoktorer og forskere

Stipendiater, postdoktorer og forskere utgjør hoveddelen av tilsatte i midlertidige stillinger ved universitetet. Denne gruppen er ikke pålagt å gjennomføre en pedagogisk opplæring før de utfører sin undervisningsplikt. Kurset avholdes en til to ganger per semester á 20 plasser. Kurset skal styrke deltakernes kompetanse i planlegging, gjennomføring og evaluering av eget og studenters arbeid, samt å gi trening i refleksjon over egen og andres praksis, som grunnlag for videre utvikling av undervisningskompetansen.

Stipendiatkurset er etterspurt, spesielt blant utlendinger, og deltakerne gir veldig gode tilbakemeldinger. Dette kurset ble det siste i sin opprinnelige form, men vil bli videreført gjennom modultilbudet i det nye programmet for utdanningsfaglig basiskompetanse.

5.2.1 Gjennomføring av kurs

I 2019 ble det tilbudt ett kurs på norsk i mars og ingen på engelsk. Alle deltakere fullførte kurset.

Fakultetsvis fordeling av deltakere som gjennomførte stipendiatkurs (norsk) i 2019

Fakulteter	Vår
Fakultet for arkitektur og design (AD)	0
Det humanistiske fakultet (HF)	1
Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE)	1
Fakultet for ingeniørvitenskap (IV)	0
Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH)	4
Fakultet for naturvitenskap (NV)	5
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU)	4
Fakultet for økonomi (ØK)	3
NTNU Vitenskapsmuseet (VM)	0
Totalt	18

Kursledere

Universitetslektor/stipendiat Marte Bratseth Johansen

Innleid konsulent Liv Inger Grefstad

Førstekonsulent Marit R. Pettersen har hatt ansvaret for det teknisk/administrative arbeidet.

6 LÆRINGSASSISTENTOPPLÆRINGSSYSTEM (LAOS)

LAOS er NTNUs offisielle læringsassistentopplæring og tilbys læringsassistenter ved alle fakulteter og institutter hvert semester. Opplæringen er felles for læringsassistenter i Gjøvik, Trondheim og Ålesund, og er også felles for vanlige læringsassistenter og læringsassistenter som skal jobbe under Teknostart. Den består av 20 timer og inneholder tre typer moduler: Fellesmoduler som gjennomføres som fysiske samlinger, nettbaserte valgmoduler og fagspesifikke moduler som fagmiljøene har ansvar for.

LAOS er faglig og administrativt forankret hos seksjonen.

6.1 Oppsummering

I løpet av våren fullførte 297 av 320 påmeldte deltakere opplæringen. Av disse var 25 deltakere fra Gjøvik og 4 fra Ålesund.

I høstsemesteret var det 463 påmeldte, hvorav 47 fra Gjøvik og 31 fra Ålesund, og totalt 441 fullførte. Nesten 2/3 av LAOS deltakerne kommer fra IE-fakultetene, og i hovedsak fra instituttene IDI og IMF.

I tillegg ble det tilbudt en separat LAOS-opplæring for teknisk-administrative ansatte og stipendiater med undervisningsansvar ved Institutt for bioteknologi og matvitenskap (IBT) ved NV-fakultetet. Her fullførte 20 av 21 deltakere. Dette tilbudet ble tilpasset til IBT og inneholdt en kollegaveiledning i smågrupper istedenfor en fagspesifikk del. LAOS IBT ble tilbudt siden Uniped på daværende tidspunkt ikke hadde noe tilbud for stipendiater lenger.

Frafallsprosenten hadde en liten nedgang og lå på 5% i høstsemesteret. De fleste av disse mangler bare en liten del av opplæringen og får tilbud om å fullføre i påfølgende semester.

6.2 Utfordringer ved utvidelsen av LAOS

Det høye antallet deltakere på tvers av tre studiesteder krevde ressurser tilsvarende en 25 % stilling til LAOS. Nora Sitter bidro som vikar med gjennomføringen i Ålesund og Gjøvik.

Faglig ansvarlig for LAOS

Førstelektor Katja HakeI

7 PEDAGOGISK VEILEDNINGSTJENESTE

Tjenesten er etterspørselsbasert og utgjør en del av seksjonens arbeid med kvalitetssikring og utvikling ved NTNU. Den sees i sammenheng med den obligatoriske universitetspedagogiske grunnopplæring ved seksjonen. Tjenestens formål er å tilby fagmiljøene bistand på ulike områder, som individuell veiledning, undervisningsteknisk assistanse, planlegging, trening i ulike pedagogiske metoder, utforming av undervisningsopplegg og kvalitetssikring av undervisning og læring. Den pedagogiske veiledningstjenesten er gratis.

Nedenfor følger et utvalg større og mindre oppdrag utført i løpet av året. Listen er ikke uttømmende.

«Masterveiledning» - workshop for lærermøtet ved Senter for teknologi og samfunn / Institutt for tverrfaglige kulturstudier, i regi av professor Nora Levold (D. Engen)

«Veiledning» - pedagogisk seminar ved Institutt for bevegelsesvitenskap og nevromedisin, i regi av førsteamanuensis Wenche Moe Thorstensen og førsteamanuensis Sissel Horghagen (D. Engen)

Veiledning med Kari Anne Flem Røren mfl. i forbindelse med emnedesignarbeid for tverrfaglig prosjekt i nye NTNU, 15.01.19. (V. Gynnild)

Veiledning med førstelektor Eli Kjøblie, Institutt for bioingeniørfag, NTNU. Arbeid med evalueringsundersøkelse blant studentene, 21.06.19. (V. Gynnild)

Veiledning med studieprogramleder Vibeke Olufsen ved helsesykepleieutdanningen ved NTNU om ny vurderingsordning med bruk av videodokumentasjon, 05.02.19. (V. Gynnild)

Veiledning i forbindelse med ph.d.-søknad for førsteamanuensis Sigrid Wangensteen, Institutt for helsevitenskap, NTNU, Gjøvik, 25.02.19. (V. Gynnild)

Veiledning i forbindelse med søknad om status som senter for fremragende utdanning (SFU). Thea Selliaas Thorsen og Martin Wåhlberg, NTNU, 12.03.19, 02.04.19 og 04.04.19. (V. Gynnild)

Veiledning i forbindelse med søknad om status som senter for fremragende utdanning (SFU). Kristin Melum Eide, 13.03.19. (V. Gynnild)

To timers seminar for radiografutdanningen ved St. Olav 07.02.19. (V. Gynnild)

Inspirasjonsforedrag om vurdering ved Institutt for sosialt arbeid, NTNU, 26.03.19. (V. Gynnild)

Innspill til notat om «langsgående vurdering» ved NTNU ved Kjersti Møller, 16.05.19. (V. Gynnild)

Sommerseminar ved Institutt for sosialantropologi, NTNU, 13.06.19. Tema: Alternative lærings- og vurderingsformer: Hvorfor og hvordan? (V. Gynnild)

Bidragster i arbeidsgruppen for periodisk evaluering av medisinstudiet ved NTNU, 14.06.19 og 12.09.19. Deltakere: Ivar Skjåk Nordrum (NTNU), Ulla Breth Knudsen (leder, Aarhus Universitet), Ida Marie Brun Jacobsen (NTNU), Gunn Hege Marchand (NTNU), Gunnhild Aaberget (NTNU), Camilla Finneide (NTNU) og Vidar Gynnild (NTNU). (V. Gynnild)

Inkluderende utdanning – nødvendig for noen, nyttig for alle. Workshop om universell utforming ved NTNU Gjøvik, i samarbeid med Universell. 14.02.2019. (K. Havel)

Representant for Uniped under *NTNU Digidag*. 05.04.2019. (K. Havel)

Fra lærer til fasilitator. Fagdag for Institutt for helsefag i Ålesund (IHA). 28.05.2019. (K. Havel)

Studentaktiv læring. Webinar for Universitetsbiblioteket. 18.09.2019. (K. Havel)

Class A – Seminar for ansatte ved Institutt for kjemisk prosess teknologi (IPT) 18.10.2019. (K. Havel)

Pedagogisk råd for en søknad som ble levert fra førsteamanuensis Beathe Sitter fra ISB i DIKUs program med tittelen «studentaktiv læring» (A. Mavroudi)

Pedagogisk rådgiver for en søknad ITK som ble levert fra professor Damiano Varagnolo i Nordforsk program med tittelen «interdisciplinary research» (A. Mavroudi)

Utvikle ELSYS og ingeniørstigen videre samt støtte universitetspedagogisk forskning på området. I tillegg involvering i søknadsskriving SFU søknad 2019. Samarbeid med Lars Lundheim et al., Institutt for elektroniske systemer. (P. Wallin)

Samarbeid med EiT seksjonen for å videreutvikle praksisen samt universitetspedagogisk støtte på området. (P. Wallin)

Prosjektledelse LLearnInTech prosjekt ved IPL. (P. Wallin)

Studieprogramledere (IPL) workshop "Re-Imagine - Utforske nye måter å tenke på studieprogrammer". (P. Wallin)

Medlem i tverrfaglig arbeidsgruppe "Læringsareal" på nivå 1. (P. Wallin)

Ledelse av arbeidsgruppe som utarbeidet et forslag til kategorisering av undervisning som redskap for undervisere, timeplanleggere og andre enheter ved NTNU som skal planlegge og tilrettelegge for emneundervisning i NTNUs lokaler. (P. Wallin)

Støtte av HR sentralt i utviklingsprosessen av nye retningslinjer for opprykk og pedagogisk mappe. (P. Wallin og M.B. Johansen)

Etablering av Blink (lokalt læringsstøtte ved SU & HF) som en tverrfaglig støtte for undervisning og læring. (PW og M.B. Johansen)

Innvolvering i Fremtidens Teknologi Studier delprosjekt 1. (P. Wallin)

Innvolvering i Fremtidens HumSam Studier delprosjekt 1& 2. (P. Wallin)

8 KONFERANSEBIDRAG OG PUBLISERING

Engen, Dagrun Astrid Aarø. 2019. Supervision in Higher Education - an educative process. Paper presentert ved European Conference on Educational Research (ECER) 2019: Education in an Era of Risk – the Role of Educational Research for the Future, Hamburg, Tyskland, 2.-6. september

Engen, Dagrun Astrid Aarø. 2019. 'Educative Process' as a Sensitizing Concept in Theorizing Supervision in Higher Education. Paper presentert/publisert ved Philosophy and Theory of Higher Education Conference (PHEC) 2019: Reclaiming Study Practices, Leuven, Belgia, 18.-20. september

Gynnild, V.: Constructive Alignment in Science and Engineering: From Principle to Practice. Bidrag ved MNT-konferansen i Tromsø, 28.-29.03.19.

Gynnild, V.: Using an Assessment Rubric for Feedback and Learning: A Conceptual Study. International Conference on Education and New Developments (END), 22.-24.06.19, Porto, Portugal.

Gynnild, V.: Setting the Academic Standard: A Study of Appeals Procedures and Grading. ISSOTL Conference, 09.-12.09.19, Atlanta, USA.

Gynnild, V.: «Blind» klagesensur ved Universitetet i Oslo: Pålitelig og rettferdig eller et steg i feil retning? UNIPED 42, nr. 4-2019, s. 340-354.

Gynnild, V., Leira, B. J., Myrhaug, D., Holmedal, L. E., & Mossige, J. C. (2019). Constructive Alignment in Science and Engineering: From Principle to Practice. MNT-konferansen, Tromsø, 28.-29.03. Nordic Journal of Stem Education, Vol 1(1), p. 33-37.
<https://www.ntnu.no/ojs/index.php/njse/article/view/2992/2918>

Gynnild, V. (2019). Quality Assurance in Norwegian Higher Education: A Case Study. In E. Smirnova, & R. Clark (Eds.), Handbook of Research on Engineering Education in a Global Context (pp. 1-8). Hershey, PA: IGI Global. doi:10.4018/978-1-5225-3395-5.ch001

Hakel, Katja. (2019) [Learning Assistants as Key Partners in the Scholarship of Teaching and Learning](#). Third EuroSoTL Conference: Exploring new fields through the scholarship of teaching and learning . ISSoTL, University of Pais Vasco (UPV); Bilbao. 2019-06-12 - 2019-06-14.

Hakel, Katja. (2019) Universell utforming og universitetspedagogikk - en balanseakt. Nasjonal konferanse om inkluderende læringsmiljø 2019 . Universell; Trondheim. 2019-10-29 - 2019-10-30

Fragou, O., & Mavroudi, A. (2020). Exploring Internet of Things, Mobile Computing and Ubiquitous Computing in Computer Science Education: A Systematic Mapping Study. *International Journal of Technology in Education and Science*, 4(1), 72-85.

Mavroudi, A., Fragou, O., & Goumopoulos, C. (2019). Design Concepts, Principles and Patterns in the Curriculum of the New Computing Education Era. *Designs for Learning*, 11(1).

Wallin, P., & Aarsand, L. (2019). Challenging spaces: Liminal positions and knowledge relations in dynamic research partnerships. *International Journal for Students as Partners*, 3(1), 69–83. <https://doi.org/10.15173/ijsap.v3i1.3739>

Veine, S., Anderson, M. K., Andersen, N. H., Espenes, T. C., Søyland, T. B., Wallin, P., & Reams, J. (2019). Reflection as a core student learning activity in higher education - Insights from nearly two decades of academic development. *International Journal for Academic Development*, 25(2), 147–161. <https://doi.org/10.1080/1360144X.2019.1659797>

Veine, S., Anderson, M. K., Skancke, L., & Wallin, P. (2019). Fasilitering for studentaktiv læring. *Læring Om Læring*, 3(1).

Wallin, P. (2019). Different Levels of Self-Awareness in Being a Learner. In J. A. Haugan & Ø. Kvelling (Eds.), *Selvinnsikt og Profesjonalitet* (pp. 153–184). Bergen, Norway: Fagbokforlaget.

Wallin, P. (2019). Interdisciplinary student driven research – Challenging traditional positions and boundaries. In C. Baillie (Ed.), *14th Annual Engineering, Social Justice and Peace Conference*. Skylake, NY: ESJP network.

Wallin, P. (2019). Skape mening ved å involvere studenter i forskning. Keynote at *Kvalitetskonferansen 2019: Studentaktiv forskning og forskningsbasert undervisning*. Hammar, Norway: Høgskolen i Innlandet.

Wallin, P. (2019). Challenging traditional positions and boundaries in academic development. In *Philosophy and Theory of Higher Education Conference - 3rd edition: Reclaiming study practices*. Leuven, Belgia: Pathes.

9 ALTUND – STUDENTGRUPPEN FOR ALTERNATIV UNDERVISNING

9.1 Historikk

AltUnd ble opprettet ved Norges tekniske høgskole (NTH) i 1987 av en gruppe studenter ved sivilingeniørstudiet. Studentene fikk Rektors støtte til en USA-reise for å studere «alternative undervisningsformer» nærmere.

Etter opprettelsen av NTNU ble studentgruppen utvidet til å omfatte alle fagmiljøer ved universitetet og består i dag av sju medlemmer. AltUnd velger selv sine medlemmer som deretter formelt oppnevnes av UNIPED. AltUnds mandat innebærer i all hovedsak en videreføring av den måten gruppen har arbeidet på siden starten i 1987.

Studentene ble tidligere engasjert for ett år om gangen, men tilsettes i dag for to år om gangen. Dette var studentgruppens ønske, for at medlemmene skulle få bedre erfaring innenfor de feltene det jobbes med. Hver student lønnes for 100 timer arbeid per semester, og gruppen mottar i tillegg driftsstøtte fra UNIPED. AltUnd leverer hvert år en årsrapport til UNIPED. Førsteamansuensis Reidar Lyng er UNIPEDs kontaktperson overfor AltUnd.

9.2 AltUnds egen årsberetning

AltUnd - Studentgruppa for alternativ undervisning. AltUnds overordnede oppgave er å arbeide for en bedret studiekvalitet ved NTNU, blant annet gjennom å være en pådriver i arbeidet for alternative undervisningsformer. AltUnd er organisasjonsmessig tilknyttet IPL, Seksjon for universitetspedagogikk, NTNU. Medlemmer i 2019:

Våren 2019

Niruja Sivakumar (MH)
Inga Skogvold Rygg (MH)
Stine Owesen (SU)
Lars-Henrik Bjerke (HF)
Aksel Gundersen (IE)

Høsten 2019

Lars-Henrik Bjerke (ISØ)

AltUnd har i 2019 ikke fått rekruttert nok medlemmer til å videreføre driften og har derfor ikke levert årsrapport for 2019.